

RAPPORT

Järvsö Hållbar destination etapp 2.

Rapport/förstudie för GSTC-D, hållbarhetscertifiering

<http://www.gstcouncil.org/>

Vibeke Sjögren

Ljusdal april 2016

Järvsö Hållbar destination etapp 2.

Rapport/förstudie för GSTC-D, Hållbarhetscertifiering

Vibeke Sjögren

Destination Järvsö AB

Konsult

Bakgrund

GSTC=Global Sustainable Tourism Council, www.gstcouncil.org. arbetar med certifieringar för bland annat hållbara destinationsutvecklingar. Arbetet bygger på en nulägesanalys av 105 indikatorer för certifieringen. Tillväxtverket har arbetat med fem pilotdestinationer för hållbar destinationsutveckling under åren 2012-2015. Destination Åre AB var en av dem. Destination Åre har i samverkan med Åre kommun genomfört nulägesanalysen med GSTC-D. Likaså har Destination Kiruna arbetat med ett liknande upplägg. GSTC-D har ett genomarbetat verktyg på internationell basis, som är testat globalt, där ekonomiska-, sociala-, miljömässiga- och ledningsdimensioner utreds.

Destination Järvsö AB arbetar nu med destinationsutveckling inom projektet Hållbar destination, etapp 2.

Uppdrag

Att undersöka förutsättningarna för att genomföra en GSTC-D-certifiering av Destination Järvsö AB. Inhämta erfarenheter från Åre kommun, som genomfört processen tidigare, sondera omfattningen av de statistikuppgifter som behöver tas fram. Muntliga avstämningar med uppdragsgivaren. Att lämna en rapport om vad som krävs för att genomföra en nulägesanalys med GSTC, tillika ett underlag för eventuellt beslut om att genomföra analysen för hållbarhetscertifiering enligt GSTC-D´s kriterier, senast den 15 april 2016.

Syfte

Internationell ambition; Hur hållbart är Destination Järvsö AB idag i jämförelse med internationella kriterier för hållbarhet?

Frågeställningar

Vem ska man kontakta?

Vilken statistik krävs?

Kostnads kalkyl?

Vilken typ av information behövs?

Vad kan vi göra själva?

Vad krävs för steg 2/nulägesanalysen

Vad är det vi vill ha detta till? Vad riggar vi för? Vem tar ansvar för att driva detta? Vad använder vi verktyget/mätinstrumentet till inom destinationssamarbetet?

Utmaning – att skapa engagemang, att få kommunen engagerad.

Det är 105 indikatorer som går igenom och många av dem kan bara det offentliga genomföra, se nedan under statistik. Indikatorerna är på engelska så en både bildlig och bokstavlig översättning krävs.

Ett tydligt avtal/ uppgörelse krävs – vem ska äga resultatet och vem ska göra något av det?

Insamlandet av statistik kräver engagemang, resurser i form av kontanta medel motsvarande ca 150 000kr exkl moms (konsultarvode) plus resor och logi för inspektörer, samt arbetstid, motsvarande minst en halvtid för en tjänsteman, från destination eller kommun, under ca 3 veckor. Någon måste processleda på plats.

Nätverk och kunskap om destinationen är en förutsättning.

Avgränsning av ett specifikt geografiskt område på kartan. Måste vara absolut. Att beakta, Destination Järvsös geografiska ingång i tre kommuner.

Statistikinsamling

- Att ta fram rätt typ av statistik kräver ett stort förarbete. Mycket av statistiken finns inom den kommunala förvaltningen (arna) och för att bryta ned detta på destinationsnivå krävs en person med insyn i både det offentliga och privata som kan leta fram materialet. En tjänsteman på lokalnivå måste alltså finnas med stöd av en konsult för insamlingsarbetet..
- Att avgränsa det geografiska området som ska granskas.

Innehåll och tidplan

Steg 1 Insamling. En ordentlig genomlysning av utomstående konsult plus lokal tjänsteman. Samverkan! Tid ca en vecka.

Steg 2 Rigga ett antal runda bords-samtal. 1 per sektion. Fyra sektioner, ekonomi, ledning, socialt och miljö. Policyn kontra verkligheten. ”Så här gör vi idag. Vad ska vi göra imorgon?” Utmaning med bra uppslutning för slutgranskningen. Medverkan av konsulterna/granskarna. Tid ca en vecka

Steg 3 Enkätundersökning hos näringslivet, även icke medlemmar. Kan diskuteras. Möjligheter att se ett mönster och behov, även om det inte blir statistiskt säkerställt.

Steg 4 Analysen! Bedömning av granskarna; statistiska underlaget/besiktning av de 105 indikatorerna samt runda bord-samtalen.

MÅL

A. Managementverktyg se 105 indikatorer

B. Marknadsföringsverktyg om bara detta=risk med tomma ord. Måste byggas ett grundläggande system på plats.

Ska det vara en ryggrad för destinationen eller ska vi bara synas? Eller både och?

Kostnader

Via GSTC-D når man inspektörerna. Veta vad man köper om man vill använda detta i marknadsföringen. Finns också en avknoppning av externa konsulter som kan göra granskningen. (Destination Åre använde externa).

GSTC är inte heller det enda sättet att certifiera sig på. Jmf ex Green Destination. (förmodligen kommer Green Destination och GSTC att smälta samman till en certifiering, läs mer <http://www.gstcouncil.org/en/about/news/1173-green-tourism-active-standard-achieves-gstc-recognition.html>)

Vid köp av nulägesanalysen ca 150 000kr exkl moms, exkl resor och logi plus tid för egen personal, 1 person heltid 2-3 veckor.

Tidplan

Tidsåtgång, ca 2-3 veckor, minst. Se innehåll ovan.

Förslag: Start mitten av maj. Klart före högsäsongen börjar. Alternativt genomförande under hösten.

Sammanfattning & Slutsatser

- Ett stort kommunikations-och implementeringsarbete
- Tydlighet i den geografiska avgränsningen
- Förankring och engagemang
- Ledningen för destinationen måste vara involverad, idag och imorgon
- Destinationsledningen inklusive kommunen måste ha samsyn och en tydlig uppgörelse sinsemellan
- Lägg tid på insamlingsarbete liksom runda bord-samtalen
- Värt att satsa på externa konsulter för insamlingsarbetet. Tar för lång tid annars. Men en lokal tjänsteman måste vara huvudansvarig i insamlingsarbetet
- Måste bygga ett system som inte är personberoende
- Inga stuprör, satsa på hängrännor

Vibeke Sjögren, konsult

April 2016

Referenser

Helena Lindahl, fd tjänsteman Destination Åre, nu Tillväxtverket

Anna-Lena Wallin, Destination Järvsö AB

Jenny Norberg, NärLjus, Ljusdals kommun

Jan Andersson, näringslivschef Åre kommun.

Global Sustainable Tourism Council Criteria

The Global Sustainable Tourism Council (GSTC) Criteria serve as the global baseline standards for sustainability in travel and tourism.

They are the result of a worldwide effort to develop a common language about sustainability in tourism. Focusing on social and environmental responsibility, as well as the positive and negative economic and cultural impacts of tourism, the criteria are organized into four pillars:

- Sustainable management
- Socioeconomic impacts
- Cultural impacts
- Environmental impacts (including consumption of resources, reducing pollution, and conserving biodiversity and landscapes)

The GSTC Criteria have been built on decades of prior work and experience around the world, and they take into account the numerous guidelines and standards for sustainable tourism from every continent. During the process of development, they were widely consulted throughout the globe, in both developed and developing countries, in several languages. They reflect our goal in attaining a global consensus on sustainable tourism. The process of developing the Criteria was designed to adhere to ISO codes of conduct and the standards-setting code of the ISEAL Alliance, a global leader in providing guidance for the development and management of sustainability for all sectors.

The Criteria are the minimum, not the maximum, which businesses, governments, and destinations should achieve to approach social, environmental, cultural, and economic sustainability. Since tourism destinations each have their own culture, environment, customs, and laws, the Criteria are designed to be adapted to local conditions and supplemented by additional criteria for the specific location and activity.

To date, two sets of GSTC Criteria have been developed: for hotels and tour operators, and for destinations.

GSTC Criteria for Destinations

The GSTC Criteria for Destinations (GSTC C-D) and the related performance indicators were developed based on already recognized criteria and approaches including, for example, the UNWTO destination level indicators, GSTC Criteria for Hotels and Tour Operators, and nearly 40 other widely accepted principles and guidelines, certification criteria and indicators. They reflect certification standards, indicators, criteria, and best practices from different cultural and geo-political contexts around the world in tourism and other sectors where applicable. Potential indicators were screened for relevance and practicality, as well as their applicability to a broad range of destination types.